

Programma
Digitalisering
Strafrechtketen

Halfjaarrapportage januari tot en met juni 2021

Verbeteren van de informatie-uitwisseling tussen de partners in de strafrechtketen

Colofon

Opdrachtgever BKB / OGB
Auteur Wnd. Directeur Programma Digitalisering Strafrechtketen
Programma Digitalisering Strafrechtketen

Datum 20 juli 2021

Versie 1.0

Status Definitief

Inleiding

Op grond van het Regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' voor de jaren 2017-2021 is ruim 200 miljoen euro beschikbaar voor de digitalisering van de strafrechtketen. Het Bestuurlijk Ketenberaad¹ (BKB) is met behulp van deze middelen een digitaliserings-traject gestart, waarvoor in 2018 drie doelstellingen zijn vastgesteld op het gebied van Papier (zo veel mogelijk) uit de keten, Multimedia en Dienstverlening.

In 2019 is de 'governance' van het digitaliseringstraject aangescherpt en heeft het Bestuurlijk Ketenberaad een programmadirectie ingericht en een Opdrachtgeversberaad (OGB) ingesteld. Het OGB, waaraan bestuurders van organisaties vanuit de hele keten deelnemen, stuurt het programma aan.

Naar aanleiding van en in opdracht van de Tweede Kamer is, op basis van de door prof. dr. Lineke Sneller uitgevoerde quick scan² met de titel 'Digitalisering van de strafrechtketen', medio 2020 besloten om de Tweede Kamer door middel van halfjaarrapportages over de voortgang van de digitalisering op de hoogte te houden.

Hierbij treft u de rapportage aan over de voortgang van het digitaliseringstraject over de periode januari 2021 tot en met juni 2021. In deze rapportage staat de voortgang van de digitaliseringsdoelen centraal. Mede naar aanleiding van een van de aanbeveling uit de quick scan van prof. dr. Lineke Sneller wordt het zicht op de ingebruikname van de te ontwikkelen applicaties en voorzieningen, en de hiermee verband houdende te realiseren baten, vergroot.

¹ Beraad dat in 2016 is ingesteld om de samenwerking binnen de strafrechtketen te intensiveren en te 'verduurzamen.'

² Kamerstuk 29279, nummer 594, vergaderjaar 2019-2020

Voortgang januari 2021 tot en met juni 2021

Voor u ligt de rapportage over de voortgang van de digitalisering van de strafrechtsketen over de eerste helft van 2021.

Voor de digitalisering van de strafrechtsketen heeft het kabinet voor de periode 2018-2022 een bedrag van 200 miljoen euro beschikbaar gesteld en richt zich op drie thema's met bijbehorende resultaten (doelen):

Multimedia

Alle beeld- en audiomateriaal, relevant voor het procesdossier (bewijsmateriaal), is beschikbaar voor alle partijen, waar dan ook, in de strafrechtsketen.

Papier (zo veel mogelijk) uit de keten

Processen-verbaal gaan digitaal de keten in (digital born), strafrechtelijke beslissingen worden digitaal opgesteld en verwerkt ten behoeve van de tenuitvoerlegging.

Dienstverlening

De communicatie met de drie doelgroepen (i.e. slachtoffers, advocaten, verkeersovertreders) en het digitaal betekenen verlopen op digitale wijze.

De burger:

- kan kiezen in het type contact (face-to-face, telefonisch, papier, mail, internet via MijnSlachtofferzaak);
- kan gelijk zaken regelen (aangifte zo snel en makkelijk mogelijk maken);
- heeft op ieder moment inzicht in voortgang van zaak;
- kan tijdig en in begrijpelijke taal met de 'keten' communiceren;
- bepaalt zelf waarover hij/zij wil worden geïnformeerd en waarover niet;
- wordt gefaciliteerd bij de uitoefening van zijn/haar rechten in een strafzaak.

Het programma Digitalisering Strafrechtsketen is ingesteld om deze doelen te bereiken.

Het programma richt zich ook op de realisatie van een *Duurzaam digitaal stelsel*, waarmee de digitalisering structureel wordt georganiseerd, bemenst en bekostigd.

Daarnaast wordt ingezet op de ontwikkeling van *Ketenvoorzieningen* ten behoeve van de ondersteuning van de informatie-uitwisseling binnen de strafrechtsketen.

In totaal richt het programma zich daarmee op vijf doelen.

De vijf digitaliseringsdoelen van het programma Digitalisering Strafrechtketen

1. Duurzaam digitaal stelsel (DDS)

De samenwerking is niet langer afhankelijk van een programma en eenmalige gelden, maar is structureel georganiseerd, bemenst en bekostigd.

Er is nog onvoldoende voortgang op het digitaliseringsdoel DDS. Het Opdrachtgeversberaad (OGB) heeft zelf de actie op zich genomen om de verdere uitwerking van de doelstelling DDS ter hand te nemen. Eind juni hebben er heisessies plaatsgevonden om tot een ontwerp te komen en begin juli zal het gesprek hierover plaatsvinden tussen het OGB en het Bestuurlijk Ketenberaad (BKB). Het oogmerk, om medio 2021 een ontwerp te laten vaststellen door het BKB, is daarmee vertraagd. Daarmee is de duiding 'oranje'.

2. Ketenvoorzieningen

De (digitale) ketenvoorzieningen zijn ingericht om dit 'duurzame digitaal stelstel' te ondersteunen.

De benodigde voorzieningen zijn ingericht om duurzaam de samenwerking te ondersteunen door het verbeteren van de interoperabiliteit en informatie-deling binnen de strafrechtketen, inclusief afspraken, beheer en informatiemanagement. Deze zijn afgeleid van de Ketendoelarchitectuur (KDA) en moeten de samenwerking in de keten versterken en vergemakkelijken.

In het eerste halfjaar van 2021 heeft het OGB het Programmaplan en de twee Halfjaarplannen Ketenvoorzieningen voor 2021 goedgekeurd. Daarmee is het 'richten' vorm gegeven en het 'inrichten' en 'verrichten' gestart. Dit laatste vraagt nog wel een aanzienlijke inspanning van een groot aantal partijen en kent nog de nodige onzekerheden. Het maakt dat de voortgang beperkt is en achter loopt op de initiële ambities, maar de basis is gelegd. Dit traject loopt door tot na 2022 en vraagt dientengevolge extra aandacht voor de financiering na 2022. Daarmee is de duiding 'oranje'.

3. Multimedia

Alle beeld- en audiomateriaal, relevant voor het procesdossier (bewijsmateriaal), is beschikbaar voor alle partijen, waar dan ook, in de strafrechtketen.

Voor de eerste fase is de scope beperkt tot de ontwikkeling van multimedievoorzieningen bij de politie, het OM en de Rechtspraak voor de verwerking van veel voorkomende criminaliteit, inclusief de ondersteunende ketenvoorzieningen.

Met de realisatie van 'Veel Voorkomende Criminaliteit' (VVC, circa 80% van het aantal zaken) wordt in 2022 het digitaliseringsdoel Multimedia bij de drie partijen ingevuld. Dit doel zal niet over de gehele breedte behaald worden voor eind 2022.

De politie richt zich op het innemen van multimedia via een portaal. Na het intrekken van de aanbesteding in september 2020 door de politie, wordt nu gewerkt aan een alternatief plan om in 2021 te kunnen beginnen met de realisatie van dit portaal.

Ook het OM werkt nog aan een uitgewerkt plan om tot realisatie te komen. Samen met de beperking van de scope (VVC, drie partijen), maakt dat de duiding voor dit digitaliseringsdoel 'rood'.

4. Papier (zo veel mogelijk) uit de keten

Processen-verbaal gaan digitaal de keten in ('digital born') en strafrechtelijke beslissingen worden digitaal opgesteld en verwerkt ten behoeve van de executie.

Om deze digitaliseringsdoelstelling te kunnen realiseren is bijsturing nodig. Hiermee wordt bedoeld dat het volledig behalen van deze doelstelling mogelijk is (gereed per 31 december 2022), maar niet volledig kan worden gegarandeerd.

Met de huidige programmering kan de digitaliseringsdoelstelling voor de zaakstroom 'Veel Voorkomende Criminaliteit' (VVC, circa 80% van het aantal zaken) grotendeels worden gehaald.

Dit digitaliseringsdoel heeft de duiding 'oranje'.

5. Dienstverlening

De communicatie met de drie doelgroepen (i.e. slachtoffers, advocaten, verkeersovertreeders) en het digitaal betekenen verlopen op digitale wijze.

Eind 2021 is deze doelstelling naar verwachting gerealiseerd. Zelfs in geval van onverhoopte tegenvallers, is deze doelstelling gereed in 2022. Dit digitaliseringsdoel heeft daarom de duiding 'groen'.

Stand van zaken

Van de vijf digitaliseringsdoelen zijn er thans drie op basis van de huidige condities per 31 december 2022 haalbaar:

- Papier (zoveel mogelijk) uit de Keten
- Dienstverlening
- Duurzaam digitaal stelsel

Wel vragen de onderliggende projecten meer tijd dan oorspronkelijk gepland en zijn er nog een aantal onzekerheden. Deze drie digitaliseringsdoelen zullen echter naar verwachting voor het einde van het programma afgerond worden.

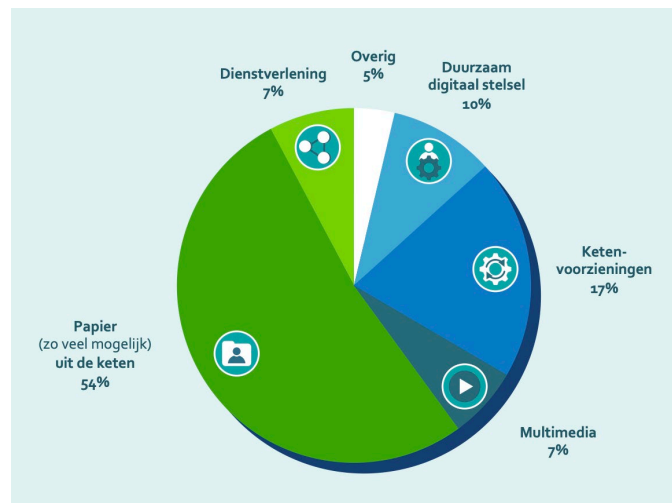
De digitaliseringsdoelen Ketenvoorzieningen en Multimedia lopen door tot en met 2025 respectievelijk 2023. De overall duiding van het programma heeft daarmee medio 2021 de kleur 'oranje'.

Stand van zaken van de vijf digitaliseringsdoelen

Allocatie programmabudget naar programmadoelen

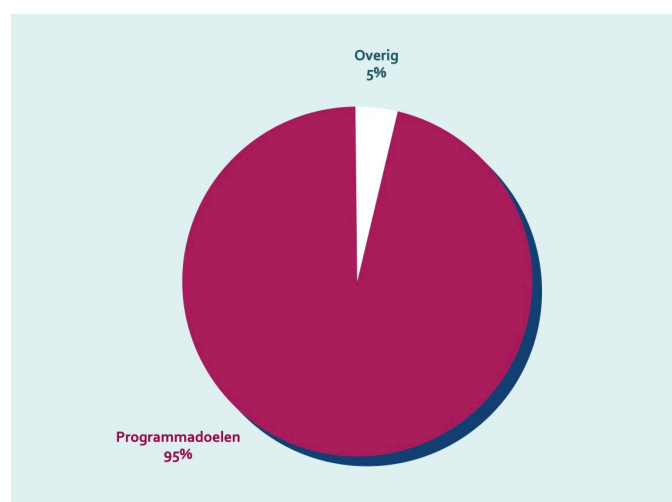
Totaal programma budget voor de jaren 2018 t/m 2022 bedraagt 200 miljoen euro. De allocatie hiervan naar de programmadoelen is als volgt:

Doelbinding

Van de 200 miljoen euro aan programmabudget gaat een groot deel (95%) naar de projecten gekoppeld aan de vijf digitaliseringsdoelstellingen en is een klein deel overig (5%).

Per project wordt een projectoverhead van 10 tot 15 % aangehouden zodat het percentage doelbinding boven de het normpercentage van 80% blijft.

Programma in context

Richten

Een groot deel van de werkzaamheden van het programma bestond tot op heden uit het 'richten' (koers bepalen) en het 'inrichten' (van programma en projecten). Een belangrijk voorbeeld van het richten is de Ketendoelarchitectuur (KDA) die richting geeft aan de digitalisering naar de jaren 2024 / 2025. Deze architectuur is door het BKB vastgesteld.

Inrichten

In het kader van het inrichten is onder meer een programmaplan, kwaliteitskader, portfolio, communicatieplan en een business case vastgesteld. In de tweede helft van 2020 is door de minister van JenV virtueel het 'Huis van de Strafrechtketen' in Utrecht geopend, als centrale plek waar de ketenorganisaties samen werken aan de digitalisering van de strafrechtketen.

Verrichten

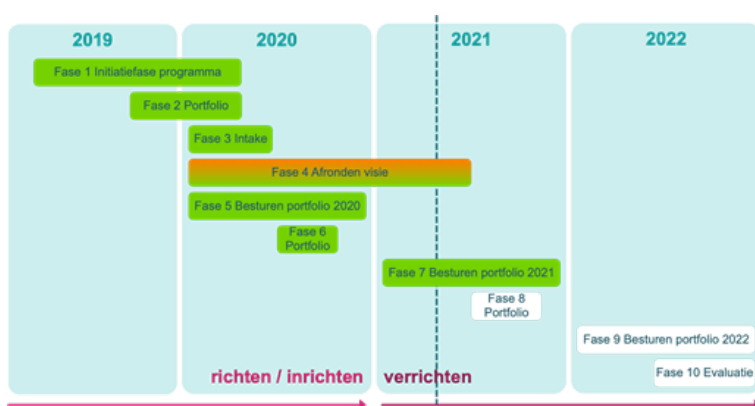
Het BKB heeft in december 2020 het strategisch projectenportfolio vastgesteld. Van de 77 projecten³ zijn er 46 gereed per december 2020. Op 30 juni 2021 zijn er 29 lopende projecten. In 2022 worden de laatste 2 projecten opgestart.

Bestedingen, realisatie en jaarprognose

Het financiële kader voor 2021 is 45,1 M euro. In het portfolio is voor 54 M euro aan projecten opgenomen⁴. De realisatie tot en met juni 2021 bedraagt 17,5 M euro. De actuele jaarprognose komt uit op 47 M euro. De realisatie tot en met juni blijft achterop in relatie tot de verwachte jaarprognose. In de komende periode zal dit nader worden beoordeeld.

Bestedingsplan 2021 en 2022

Het Bestedingsplan 2021 en 2022, gebaseerd op het Strategisch projectenportfolio 2020-2022 is goedgekeurd door het Ministerie van Financiën (IRF).

³ Bij de actualisatie van het portfolio in Q1 2021 bleek dat er sprake was van een dubbeltelling in de jaarovergang en daarmee ook in de vorige halfjaarrapportage. Zodoende is er sprake van 77 in plaats van 82 projecten.

⁴ Er wordt gewerkt met een overplanning van 20%, om onvoorziene vertragingen op te kunnen vangen en zo het maximale uit de beschikbare middelen te kunnen halen.

Batenmanagement

In de tweede helft van 2020 is de 'opzet' van batenmanagement gerealiseerd. De verdere vormgeving van batenmanagement wordt meegenomen in de uitwerking van het Duurzaam digitaal stelsel.

Het doel hiervan is om meer zicht te krijgen op de gebruiksnamen van de ontwikkelde applicaties en voorzieningen en de te realiseren baten die hiermee verband houden.

Het inrichten van batenmanagement is mede het gevolg van de quick scan 'Digitalisering van de strafrechtketen' die door prof. dr. Lineke Sneller op 17 mei 2020 is opgeleverd. Dit heeft inmiddels geleid tot een 'batenposter' waarop de te realiseren baten van het programma overzichtelijk zijn weergegeven.

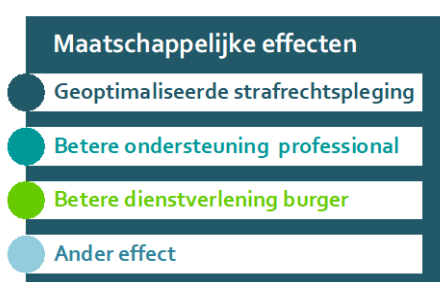
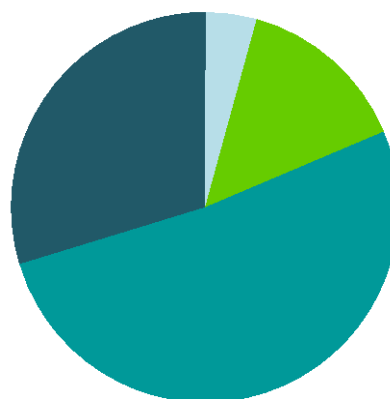

Diagram: bijdrage baten van de vijf digitaliseringsdoelen aan de maatschappelijke effecten